

Haïtianen en de Dominicaanse Republiek

Volgens de uitspraak van het Dominicaanse Constitutionele Hof van 23 september moeten de namen van ieder die na 1929 op Dominicaanse grond uit buitenlandse ouders geboren is, uit de kieslijsten worden verwijderd, wat inhoudt dat hij of zij de Dominicaanse nationaliteit verliezen. Het Hof komt tot deze uitspraak naar aanleiding van de zaak van een vrouw geboren uit Haïtiaanse ouders, die bij haar geboorte werd geregistreerd als Dominicaanse staatsburger. Na onderzoek kwam het Hof tot het oordeel dat ze niet voldeed aan alle voorwaarden die de grondwet stelt om ingeschreven te worden als Dominicaans staatsburger. Vervolgens bepaalt het Hof dat deze uitspraak geldt met terugwerkende kracht en dat beroep niet mogelijk is. Ze treft meer dan 200.000 personen, waarvan de meesten nooit een voet op Haïtiaanse bodem hebben gezet.

President Medina blijkt niet gelukkig met deze uitspraak. Zijn woordvoerder verklaart dat hij er zich toch bij neerlegt omdat hij de onafhankelijkheid van de drie machten respecteert.

De beslissing van het Constitutionele Hof roept overal protesten op, vooral bij mensenrechtenorganisaties. De Haïtiaanse regering heeft zijn ambassadeur teruggeroepen.

Een delegatie van de VN heeft op 4 oktober met president Medina een gesprek over de deze kwestie gehad.

Unicef vreest catastrofale gevolgen voor de jeugd. Zonder nationaliteit krijgen ze geen identiteitskaart of paspoort en kunnen ze geen gebruik maken van allerlei voorzieningen. Ze lopen gevaar makkelijk slachtoffer te worden van uitbuiting en mishandeling. Volgens Unicef druist de beslissing van het Hof in tegen de internationale verdragen en overeenkomsten, waaraan de Dominicaanse Republiek gehouden zijn, waaronder de Conventie over de rechten van het kind van 2001.

Op 25 oktober komt de Dominicaanse immigratiedienst met een oplossing: ‘alle immigranten kunnen een tijdelijke verblijfsvergunning krijgen met dezelfde rechten en plichten die iedereen heeft die legaal in een land verblijft’. Ze mogen een beroep uitoefenen, gebruik maken van de openbare diensten (gezondheid, onderwijs enz.) en hebben dezelfde fiscale en andere verplichtingen. Maar omdat ze geen Dominicaanse nationaliteit meer bezitten, verliezen ze het recht deel te nemen aan het politieke leven. Ze verliezen hun actief en passief stemrecht.

Van de 9,5 miljoen inwoners stammen 209.912 af van Haïtianen. Ze kunnen kiezen voor een tijdelijke verblijfsvergunning of emigreren naar Haïti, een land waar ze nooit zijn geweest en waar de meesten geen verwanten hebben.

Door een rechterlijke uitspraak kan de tijdelijke verblijfsvergunning ingetrokken worden.

Cholera epidemie

Het laatste bulletin van de afdeling Humanitaire Zaken van de VN constateert weer een toename van cholera in Haïti. De situatie blijft dus zorgelijk, vooral nu het regenseizoen is aangebroken. In september werden 5.600 nieuwe gevallen geconstateerd. Volgens het Haïtiaanse ministerie van Gezondheid waren er tussen oktober 2010 en september 2013 680.820 besmette personen en waren in die periode 8.307 doden te betreuren. Dit jaar (tot september) overleden er 360 personen.

De meeste zieken en dodelijke slachtoffers van de epidemie zijn te betreuren in die gebieden waar de minste gezondheidsvoorzieningen zijn.

Advocaten van de slachtoffers hebben in New York de VN aangeklaagd als verantwoordelijk voor het uitbreken van de cholera, die door Nepalese blauwhelmen veroorzaakt zou zijn. Ze

eisen miljoenen dollars smartengeld. Een van de advocaten zegt: 'Het is de ergste cholera-epidemie in de hele wereld'. Voordat ze uitbrak was er in Haïti in meer dan honderd jaar geen enkel geval van cholera. Besmet water uit de omgeving van het kamp van de Nepalese blauwhelmen heeft zich via de rivier die door het nabijgelegen Mirebalais loopt verder verspreid. Binnen een maand stierven 135 mensen.

In gesprekken met VN functionarissen gaan de advocaten uit van 100.000 dollar smartengeld voor elke dode en 50.000 voor ieder de besmet raakte. De cholera uitroeien zou tien jaar in beslag nemen en 2.2 miljard dollar kosten.

In weerwil van meer dan tien studies over dit onderwerp heeft de VN nooit erkend dat ze verantwoordelijk is. Verwacht wordt dat de VN zal pleiten voor onschendbaarheid zoals opgenomen in een artikel van de conventie van 1946. Ze weigert ieder commentaar op de aanklacht. Haar woordvoerder benadrukt echter dat de VN alles doet wat in haar macht ligt om het Haïtiaanse volk te helpen de epidemie de baas te worden. (RM)

Ouders staan kinderen af

Een aanzienlijk aantal ouders laten, volgens een Franse hulporganisatie, in geval van nood hun kinderen in de steek. 'Het zijn gezinnen die leven van 1 dollar of minder per dag. De ouders kunnen ze niet naar behoren verzorgen en voldoende voeden.' Door hun kind af te staan hopen de ouders hun een betere toekomst te geven. Hierbij spelen sociale en culturele factoren ook een rol.

- In de tehuizen voor kinderen heeft een op de vijf kinderen minstens nog een van zijn biologische ouders. 91% van deze tehuizen wordt door geen enkele overheidsinstantie gecontroleerd. Soms doet de leiding melding van de opgenomen kinderen. In een onbekend aantal tehuizen is het leefmilieu beslist onvoldoende tot slecht, soms is er sprake van kinderhandel of illegale adoptie.

- Een op de tien kinderen wordt 'restavek'(blijven bij), huisslaafje. Wat later een vorm van uitbuiting werd, was aanvankelijk een vorm van min of meer familiale hulpverlening. Kinderen werden bij familie of bekenden geplaatst en leidden het leven van de andere kinderen in het gezin. Deze traditie is verworden tot een vorm van uitbuiting. Een 'restavek' van 15 jaar is gemiddeld 4 cm korter en weegt 20 kg minder dan een ander Haïtiaans kind.

- Een ander probleem is dat van de straatkinderen. In Port-au-Prince waren dat er vorig jaar 3.380. Tot nu toe is hier nog geen oplossing voor gevonden.

- Een derde groep kinderen is het slachtoffer van mensenhandel in de Dominicaanse Republiek. Haïti neemt hier de tweede plaats in op de wereldranglijst. (RM)

Op 12 november opent de minister van Sociale Zaken in tegenwoordigheid van de president een opvanghuis in Port-au-Prince, Delmas 3. Het heeft vierhonderd bedden, recreatiezalen, een ziekenzaal en sportvelden. De president noemt het opvanghuis een antwoord op het sociale onrecht en noemt het een teken dat zijn regering zich bekommert om de grote problemen van de Haïtiaanse gemeenschap. Hij spoort echter de ouders hun verantwoordelijkheid te nemen.

Meer dan de helft van de Haïtiaanse bevolking is jonger dan 21 jaar. Ongeveer 30% is 15 – 25 jaar. De jeugd vormt een aanzienlijke kracht voor de ontwikkeling van het land, maar is tegelijkertijd een kwetsbare groep met risico's voor de samenleving en de economie.

Betogingen in Port-au-Prince

Terwijl president Martelly en zijn premier elders de 207^e verjaardag herdenken van de moord op keizer J.J. Dessalines, de held die vocht voor de onafhankelijkheid, protesteren in de

straten van Port-au-Prince duizenden mannen en vrouwen tegen de honger en de armoede. Ze eisen het vertrek van de president.

Leiders van politieke partijen en Kamerleden doen mee aan de protestmars die via Cité Soleil en Delmas naar Champ de Mars trekt. Een oud-voorzitter van het Huis van Afgevaardigden zegt dat het volk wil dat Martelly zonder voorwaarden aftreedt. Hij beschuldigt de regering ervan de democratie in gevaar te brengen. Het platform van de oppositie eist het vertrek van de president als er in 2013 geen verkiezingen worden georganiseerd. Voordat de menigte Champ de Mars bereikt, wordt er met stenen en flessen gegooid en proberen jongeren versperringen die de politie er heeft aangebracht te doorbreken. Ze worden verdreven door traangas.

Ook in andere steden wordt geprotesteerd, vooral in Cap-Haïtien en in de Artibonite.

Politiek gemotiveerde arrestatie

Mr. André Michel, leider van de oppositiepartij OPL en de jurist die de echtgenote en zoon van de president aanklaagde, wordt op 22 oktober gearresteerd. Hij zou de politie hebben willen verhinderen zijn auto te doorzoeken. Volgens het nationaal netwerk van mensenrechtenorganisaties maakt zijn arrestatie deel uit van de heksenjacht van die de regering op haar tegenstanders voert. Volgens de politicoloog Pierre Etienne wil president Martelly het oude regiem herstellen, is hij uit op dictatoriale macht.

In Port-au-Prince en Cap-Haïtien protesteren duizenden aanhangers van Michel tegen zijn arrestatie. Ze blokkeren wegen en steken barricades in brand. Met leuzen eisen ze het aftreden van de president. In Port-au-Prince drijft de politie ze uiteen met traangas, wanneer ze beginnen stenen te gooien.

Collega-advocaten van Michel binden de strijd aan met de regeringscommissaris (hoofd van het Openbaar Ministerie), Francisco René, die zijn arrestatie gelastte en bereiken dat hij in vrijheid wordt gesteld. Zijn arrestatie vond namelijk plaats in de avond, wat niet in overeenstemming is met de betreffende bepalingen in de wet. Sommige collega's spreken van ontvoering.

Na Michels vrijlating zegt René tegen journalisten dat hij de politie opdracht gegeven had Michel aan te houden, omdat een rechter dit al drie maanden eerder gelast had. Michel wordt verdacht van medeplichtigheid, jaren geleden, aan de moord op een student.

In een vergadering besluiten zijn collega's tot staking. Ze eisen het aftreden van de regeringscommissaris.

Oud-minister van Justitie, Leblanc, vindt ook dat Francisco René moet aftreden vanwege zijn provocerend gedrag en voor het schenden van de constitutie. René raakte al vier keer in andere rechtsgebieden in opspraak.

Het nationaal netwerk van de verdedigers van de mensenrechten ziet in wat 'de zaak André Michel' lijkt te worden de hand van de president, die geen tegenstanders duldt. (RM, LM)

Bij de douane verdwijnen containers

De voorzitter van de Senaatscommissie voor economie en financiën, Privert, wil een onderzoek naar de verdwijning bij de douane van drie containers met handelswaar. Een paar douanebeambten en een zakenman worden aangehouden. Nu blijkt dat in het fiscale jaar 2011-2012 tachtig containers verdwenen zijn. De Senaat gaat nu meer overheidsinstellingen controleren. Voor Privert, die zelf directeur-generaal van de belastingen is geweest, toont deze bevinding de zwakte van regering Martelly/Lamothe waar het haar strijd tegen corruptie betreft, ondanks alle maatregelen die zij genomen heeft. Hij is verbaasd dat de huidige secretaris-generaal niet in staat is een overtuigende verklaring te geven voor het verdwijnen van de containers. Dagelijks komen er 160 containers het land binnen. Door het niet geregistreerd worden van containers lijdt de staat ieder jaar miljoenen verlies. (HM)

Groei van Haïtiaanse politie

Een rapport van Minustah beschrijft de ontwikkeling die de Haïtiaanse politie sinds 2004 doormaakt, zowel in aantal als in kwaliteit. Ze bestaat nu uit professionals. Minustah waardeert de inspanning die gedaan is en wordt om haar mogelijkheden verder versterken. 'De inzet van de Haïtianen en de internationale gemeenschap hebben hun vruchten gedragen, maar er blijft nog veel te doen. Langzaamaan komt er in sommige wijken het nachtelijk leven weer op gang en kunnen de mensen ieder uur van de dag in Port-au-Prince de straat op e gaan'.

Bij de Algemene vergadering van de VN (26 september) verklaart Premier Lamothe: 'Door haar prestaties mag onze politie zich plaatsen in de rij van de veiligste landen in het Caribische gebied.

Vanaf 2012 heeft Minustah 1.000 nieuw politiemensen opgeleid in de Haïtiaanse politieacademie. Voor de 10 miljoen Haïtianen zijn er nu 10.181 agenten, van wie 9.25% vrouw is.

Afgezien van een paar onvermijdbare maar niet te accepteren blunders en het onrechtmatig gebruik van traangas, heeft het optreden van de politie bij demonstraties en betogingen bij waarnemers een gunstige indruk gemaakt, een onmiskenbaar teken van rijpheid.

De algemeen directeur van de politie, Godson Orélus, moet echter erkennen dat er nog veel te doen is voordat het corps beantwoordt aan de internationale normen.

Vanaf 23 september zijn er twee telefoonnummers beschikbaar voor slachtoffers en getuigen van laakbaar gedrag van de politie. (RM, LM)

Het eerste viaduct in Haïti

31 oktober: president Martelly, vergezeld door de premier, de minister van Openbare Werken en andere leden van de regering, opent officieel de bouw van dit viaduct, op de kruising van de weg naar het vliegveld en de route de Delmas. In zijn toespraak noemt hij dit eerste viaduct in Haïti, 500 meter lang, een belangrijke stap naar modernisering van het land. Hij erkent dat zijn voorganger Préval al van plan was dit viaduct te bouwen, maar het zijn regering is, die het realiseerde. 'De Haïtianen willen verandering', zegt hij, 'deze bouw kan de burger vertrouwen geven'.

De bouw van het viaduct wordt met 18 miljoen dollar gefinancierd door het fonds Pétrocaribe en zal na 18 maanden moeten zijn voltooid. (RM)

Vrouwen voor verandering

Op initiatief van de feministische vrouwenorganisatie SOFA leggen 129 vrouwen symbolisch beslag op de zetels in het parlement. Samen met andere vrouwenorganisaties willen ze het belang onderstrepen van deelname van vrouwen in de politiek. Ze willen met deze actie ook bereiken dat andere vrouwen zich bewust worden van de rol die ze moeten spelen op politiek gebied. Tot nu toe is nooit meer dan 6% van het aantal parlamentszetels door vrouwen.

Bij deze symbolische bezetting van de zetels zijn ook de voorzitters van beide Kamers aanwezig, leiders van enkele politieke partijen en leden van het maatschappelijk middenveld.

In symbolische zittingen met ministers en senatoren worden allerlei problemen besproken zoals honger, onderwijs, gezondheid, milieu, neoliberalisme. Op het eind wordt 'de wet op gelijkheid van man en vrouw' in stemming gebracht: 98% stemde voor.

De voorzitter van de Senaat noemt de actie een uiting van de 'macht van de democratie' en een waarschuwing voor 'reactionaire leiders', zonder hierbij een directe toespeling te maken op de huidige leiders. (USH)